

Forandheder, og for ikke at lede ham i Fristelse, — og det er jo kristeligt ikke at gjøre det, da der staaer i Skriften, at vi ikke maae lede Nogen i Fristelse —, saa skulde man dog virkelig give ham Leilighed til at kunne anvende sine Kræfter paa bedste Maade. Den ærede Rigsdagsmand anførte tillige, at vi ved et Lovforslag havde sagt, at Huusmanden ikke maatte arbejde mere end 10 Timer om Dagen. Det forundrer mig, at den ærede Rigsdagsmand kunde troe, at det var Noget, der passede her. Det er jo ikke forbudt Huusmændene — det vide vi Allesammen — at arbejde mere end 10 Timer om Dagen uden med Hensyn til de Dage, paa hvilke de skulle gjøre Arbejde for vedkommende Huuseier som Erstatning for Huset, de have leiet. Vil vedkommende Eier leie Huusmanden nogen Dag uden for de Dage, der kaldes Pligt-dage og ere betingede i hans Contract eller Fæstebrev som Erstatning for, at han boer i Huset, vil han, siger jeg, de øvrige Dage lade sig accordere til Eieren, saa findes der slet ingen Indskrænkning med Hensyn til Arbejdstiden, saa kan han frit accordere med Vedkommende om at faae desto højere Betaling for sit Arbejde, jo længere han arbejder. Der imod findes der slet ikke noget Forbud; det er blot med Hensyn til Pligtarbejde, at denne Indskrænkning er bestemt, og vistnok med god Tvivl, fordi Forholdet paa Landet med Hensyn til at faae Huse, saalange Fæstevæsenet bestaaer, er saadant, at den Eier, der eier en heel Mængde Huse, bestandigen har det i sin Magt at tvinge vedkommende Beboere til at give sig Alt, hvad han vil have for at yde dem Huusly; der er det Lovgivningens Pligt at sørge for, at de ikke blive overbebyrdede, saaledes som det tidligere var Tilfældet. Jeg har læst mange Leiecontracter, hvori der staaer, at Huusmændene skulle møde om Sommeren en Time før Solens Dypgang og gaae ligesaa længe om Aftenen, som vedkommende Godseier lod sine andre Folk gaae og arbejde. Naar man nu tænker sig, at de ofte have $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Mill at gaae til og fra det Sted, hvor de skulle arbejde, saa vil man see, at den Svær, som de kunne faae om Nat-ten, just ikke vil være meget stor. Det var altsaa fuldkommen begrundet, at der dengang blev

givet Regler i den Henseende; men, som sagt, Loven har ikke grebet ind i Forholdet, forsaavidt Huusmændene iøvrigt ville lade sig leie ud, og det er netop det, der er Tale om her med Hensyn til Arbejderne. —

Med Hensyn til den lille Uoverensstemmelse mellem Udvalgets Majoritet og et Par ærede Medlemmer af Udvalget, skal jeg blot bemærke, at Grunden, hvorfor jeg ikke har tiltraadt den Tilføjning, hvor der tales om, at det skulde være tilladt i Sædes- og Høsttiden at foretage Markarbejde, hvor det paa Grund af ugunstigt Veir lig er uopsætteligt, er den, at det efter min Mening er en Sætning, der kan fortolkes af enhver Enkelt paa en aldeles forskjellig Maade. Havde det været en Sætning, som stod klar for Alle, om hvis Fortolkning Alle maatte være enige, saa skulde jeg ikke have havt det Mindste mod at optage den; men den foreslaede Sætning kan af hver enkelt Mand forstaaes paa en forskjellig Maade. Dertil kommer, at det er vist, at der kan være aldeles uopsættelige Arbejder i Sædes- og Høsttiden, der ikke hidrøre fra ugunstigt Veir. I Pløietiden f. Ex. kan der være meget tørre og lerede Jorder, hvor netop det gode Veir kan gjøre det nødvendigt, at man pløier om Søndagen, for at ikke Pløietiden skal gaae tabt. I saa Fald er det det gode Veir, der tvinger dem, og altsaa ikke det ugunstige Veir; ligesaa i Høsttiden, da kan man gjerne have havt meget godt Veir i lang Tid, og Kornet kan staae om Søndagen meget beileligt til at føre i Huus, men saa kan der trække en Byge op paa Himlen, og det er altsaa ikke paa Grund af „ugunstigt Veir“, at man gaaer hen og fjører Sæden ind, men, kun paa Grund af, at man frygter for ugunstigt Veir. Alle disse Betragtninger, troer jeg, maae gjøre det indlysende, at Bibeholdelsen af denne Sætning ikke vil udøve nogen egentlig Nytte, men vil skaffe forskjellige Bryderier paa Steder, hvor man vil lægge Vægt paa dem. Paa Steder, hvor man ikke vil lægge Vægt paa dem, vil det ingen Skade gjøre; men der, hvor der lægges Vægt derpaa, troer jeg Sætningen ikke vil gavne, men skaffe forskjellige Bryderier tilstede. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om man skal tillade Løsningen